

Η ποιότητα της προσευχής

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

«Κύριε εκέκραξα προς σε, εισάκουσόν μου».

Το να φωνάζει κανείς δυνατά είναι προσόν της φύσεως. Είναι πλεονέκτημα του σώματός του. Όταν όμως ο Δαυίδ λέγει, Κύριε, φωνάζω δυνατά σε σένα, «εκέκραξα προς σε, εισάκουσόν μου», δεν εννοεί την φυσική κραυγή, αλλά εννοεί την προσευχή που βγαίνει μέσα από την καρδιά του ανθρώπου, που είναι τόσο θερμή, ώστε παρομοιάζεται με δυνατή κραυγή.

Πράγματι η προσευχή είναι η ένδον φωνή, η εσωτερική φωνή, η οποία βγαίνει μέσα από μια καρδιά που πυρπολείται από αγάπη προς τον Θεό. Μπορεί κανείς να σιωπά κι όμως η καρδιά του να προσεύχεται. «Έγώ καθεύδω, και η καρδιά μου αγρυπνεί». Εγώ μεν ησυχάζω, αλλά η καρδιά μου αγρυπνεί. Δεν αρκεί να λέγει κανείς τα λόγια της προσευχής. Αυτό δεν μας ωφέλει ιδιαίτερα. Πρέπει να τα λέει, με προθυμία, με διάθεση, με συντετριμμένη καρδιά, με ταπείνωση.

Ο Φαρισαίος προσευχήθηκε με δυνατή φωνή και με έπαρση. Προσευχήθηκε όμως με υπερηφάνεια και εγωισμό, γι' αυτό και δεν τον ωφέλησε η προ-σευχή του. Ενώ ο Τελώνης που προσευχήθηκε με δάκρυα δικαιώθηκε. Ο Μωυσής ήταν βραδύγλωσ-σος, ετραύλιζε, και όμως, επειδή η προσευχή του ήταν θερμή, άκουσε τον Θεό να του λέγει· «τί βοάς προς με», γιατί μου φωνάζεις δυνατά;

Η προσευχή πρέπει επίσης να έχει ποιότητα ως προς το περιεχόμενο. Ο διάβολος γνωρίζει ότι από την προσευχή ο άνθρωπος ωφελείται πάρα πολύ και γι' αυτό προσπαθεί να νοθεύσει την προσευχή μας. Μας παρασύρει ώστε να ζητάμε από τον Θεό πράγματα άσχετα με τη σωτηρία μας. Ζητάμε συ-νεχώς υλικά αγαθά και έτσι γίνεται άκαρπη η προσευχή μας. Γι' αυτό ο Κύριος δίδαξε: «Ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού και ταύτα πάντα προστεθήσεται υμίν».

Είναι αλήθεια ότι προσευχόμαστε, μόνοι μας ή με άλλους, στον ναό ή στο σπίτι μας. Άλλος προ-σεύχεται λίγο κι άλλος πολύ. Το πρόβλημα όμως είναι πως προσευχηθήκαμε. Η προσευχή μας ήταν ζωντανή; Είχε κόπο, για να συναντήσει τον Ιησού, είχε αγωνία, για να λυτρώσει τον προσευχόμενο;

Μπορεί αντί να παρακαλούμε για τις αμαρτίες μας, να απαριθμούμε τις αρετές μας.

Συχνά η προσευχή μας μοιάζει με αγγαρεία. Προσπαθούμε να την συντομεύουμε. Αισθανόμα-στε ανακούφιση όταν τελειώσει η Θεία Λειτουργία, η κοινή ή η ατομική προσευχή. Πολλοί μάλιστα δεν προσεύχονται καθόλου.

Λένε για κάποιον άγιο της Εκκλησίας μας πως την ώρα που προσευχόταν τον δάγκωσε ένας σκορπιός και η καρδιά του έσταξε αίμα από τους πόνους. Αυτός όμως συνέχισε την προσευχή του μέχρι το τέλος.

Η προσευχή μας δεν θα πρέπει να επηρεάζεται με τίποτε. Μόνο τότε θα έχει αποτελέσματα.

(Μητροπ. Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας Ιωήλ, Θυσία Εσπερινή, σ.37-39)